

MSKÜ TIP FAKÜLTESİ MESLEKİ BECERİ LABORATUVAR UYGULAMALARI İÇİN ÖĞRENCİ REHBERİ

Fakülte Kurul Toplantı Tarihi: 24.01.2023 Sayı: 2023/1 Karar No:3

1. AMAÇ VE KAPSAM

Bu rehber, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi (MSKÜ) Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarında güvenli ve uyumlu çalışmak için uygulanması gereken kuralları açıklamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu rehber MSKÜ Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Laboratuvarı çalışma kurallarını kapsar.

2. SORUMLULUK

Bu rehberin hazırlanmasından ve revizyonundan MSKÜ Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Komisyonu sorumlu olup, uygulanmasından ise MSKÜ Tıp Fakültesi Mesleki Beceri Komisyonu, personeli ve öğrenciler sorumludur.

3. TALİMAT DETAYI

Öğrenci Sağlığı ve Güvenliği

1. Laboratuvarda her öğrencinin laboratuvar önlüğü giymesi zorunludur. Önlük üzerine ceket, şal, atkı vb. giyilmemelidir. Böylece gerek cilt ve gerekse elbiseleriniz olası zararlı/kimyasal maddelerin muhtemel etkilerinden korunmuş olacaktır.
2. Uygulamalar sırasında kimyasal madde kullanılacaksa eldiven, koruyucu gözlük ve maske kullanılmalıdır.
3. Uygulamalar sırasında kimyasal madde kullanılacaksa saçlar uzun ise mutlaka toplanmalıdır, ayakkabılar laboratuvarda çalışmaya uygun olmalı, kapalı ayakkabı giyilmelidir.
4. Su, çay, kahve vb. gibi soğuk ve sıcak içeceklerle veya yiyeceklerle laboratuvara girmek kesinlikle yasaktır.
5. Çalışmalar yapıldıktan sonra kullanılan masa temiz ve düzenli bırakılmalıdır. Kullanılan malzeme tekrar yerli yerine yerleştirilmelidir. Sadece laboratuvar el

kitabı, laboratuvar defteri ve gerekli laboratuvar materyali çalışma alanına getirilmelidir. Laboratuvar için kullanılmayacak kişisel malzemeler çanta, kitap, kaban gibi eşyalar çalışma alanından uzakta olmalıdır.

6. Laboratuvarda bulunan hiçbir kimyasal madde kesinlikle elle dokunulmamalı koklanmamalı ve tadılmamalıdır. Pipetten ağız yolu ile çekim yapılmamalı, bu işlem için vakum ya da puar kullanılmalıdır.
7. Kullanılacak kimyasalın tehlikeleri önceden öğrenilmeli, doğru kimyasalın kullanıldığından emin olmak için kullanmadan önce etiketler mutlaka okunmalıdır.
8. Göz yıkama çeşmesi, laboratuvardaki duş düzeneği, yangın söndürücü, acil çıkış kapısı gibi güvenlik ekipmanları hakkında önceden bilgi sahibi olunmalıdır.
9. Çalışma sırasında elektrikli düzene kullanılacaksa, önce ellerin ve ilgili alanın ıslak olmadığından emin olunmalıdır.
10. Kimyasal maddelerin kapları sürekli kapalı tutulmalıdır. Yeni hazırlanan reaktiflerin üzerine etiketleme yaparak hazırlama tarihi, hazırlayanın adı, soyadı ve biliniyorsa son kullanma tarihi yazılmalıdır.
11. Yanıcı ve tahriş edici maddelerin cilt ile teması olursa gecikmeden bol su ile yıkayıp görevlilere haber verilmelidir.
12. Kimyasal maddeler kesinlikle laboratuvarın dışına çıkarılmamalıdır.
13. Laboratuvar dışına çıkarken laboratuvarda kullanılan eldiven ve diğer atık maddeler vb. tıbbi atık kabına atılmalıdır.
14. İş bitmiş içinde sıvı bulunan beher, erlenmayer, tüp gibi cam kaplar sorumlu öğretim üyesine danışılarak lavaboya konulmalı, masa üzerinde bırakılmamalıdır.
15. Organik çözücüler, uçucu sıvılar lavaboya dökülmemelidir.
16. Değiştirilmiş eski bistüri uçları ve tüm delici kesici atıklar, kesici atık kutusuna atılmalıdır. Kesinlikle evsel veya biyolojik atık kutusuna ve atılmamalıdır.
17. Laboratuvardan ayrılmadan önce eller su ve sabunla iyice yıkanmalıdır (eldiven giyilse bile).

Laboratuvar Düzeni

1. Mesleki Beceri Laboratuvarı çalışmalarında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Tıp Fakültesi Laboratuvarlarında Uyulması Gereken Davranış Kurallarına uymakla yükümlüdür.
2. Öğrenciler ders kapsamında yer alan laboratuvar çalışmalarına ilgili öğretim elemanının rehberliğinde aktif olarak katılır ve sorumluluk alır.,
3. Laboratuvar çalışmaları önceden belirlenen tarih ve saatler arasında yapılır. Tarih ve saat değişiklikleri ilgili öğretim elemanları tarafından öğrencilere duyurulur. Öğrenci, öğretim elemanları tarafından laboratuvarın durumuna göre belirlenecek zaman planlamasına uymakla yükümlüdür.
4. Öğrencilerin laboratuvar uygulamalarının tamamına katılması esastır. Bu durumla ilgili gerekli hususlar “*MSKÜ Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği*” nde belirtilmektedir.
5. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanları tarafından istenilen laboratuvar çalışmalarına ilişkin formları, raporları veya ödevleri istenilen zamanda, eksiksiz teslim eder.
6. Öğrencilerin mesleki beceri laboratuvarlarında gerçek bir klinikteymiş gibi hareket etmeleri gerekmektedir.
7. Öğrencilerin mesleki beceri laboratuvarlarında mesleksi beceriler komisyonu tarafından belirlenen bir forma giymeleri ve kimlik takmaları zorunludur. Aynı şekilde öğrencilerin kıyafetlerini ve ayakkabılarını klinik uygulamalara uygun olarak seçmesi gerekmektedir.
8. Öğrenciler laboratuvara girmeden önce fazla eşyalarını güvenli bir yerde bırakmaları gerekmektedir. Ancak öğrenciler cüzdan gibi kıymetli eşyalarını yanlarına alabilir.
9. Öğrenci laboratuvar uygulamaları için gerekli olan teorik derslere, uygulama rehberlerine ve videolarına önceden çalışarak gelmelidir.
10. Öğrencilerin uygulamalar için gerekli olan ve öğretim elemanı tarafından önceden bildirilecek olan stetoskop, ışık kaynağı, hesap makinası gibi araçları kendilerinin temin etmesi ve uygulamada hazır bulundurması gerekmektedir.

11. Tüm uygulamalarda mesleki beceri laboratuvarındaki maketlere gerçek bir hasta gibi davranılmalı ve saygı gösterilmelidir.
12. Kliniklerde olduğu gibi mesleki beceri uygulamalarından önce ve sonra eller uygun teknikle yıkanmalıdır. Maketler ile uygulama yapılırken eldiven kullanılmalıdır.
13. Öğrencilerin senaryo gerektirmedikçe laboratuvardaki yatak ve tekerlekli sandalyelere oturması ve yatması yasaktır.
14. Laboratuvarlar uygulamalarında diğer kullanıcıları rahatsız etmeyecek şekilde davranılmalıdır. Laboratuvar ortamında, koridorlarda ve salonda gürültü yapılmamalıdır.
15. Laboratuvarlara kesinlikle herhangi bir yiyecek ya da içecek getirilmemelidir.
16. Laboratuvarlardaki bilgisayarların ders çalışma ya da benzeri diğer kişisel amaçlar için kullanımı yasaktır. Bu bilgisayarlardan yalnızca simülasyon uygulamalarına yönelik olarak yararlanılacaktır.
17. Öğrencilerin laboratuvardaki görsel ya da video kayıt cihazlarına dokunması ve kullanması yasaktır.
18. Laboratuvarların kapılarının kapalı tutulmasına özen gösterilmelidir.
19. Öğrencilerin uygulamalar sırasında laboratuvar malzemelerini ve maketleri zarar vermeyecek şekilde kullanmaları gerekmektedir. Herhangi bir kötü kullanım, ilgili öğretim elemanına derhal bildirilmelidir.
20. Maketler yataklarından/masalarından başka bir yere taşınmamalıdır.
21. Uygulamaların bitiminde laboratuvarlar düzenli ve tertipli olarak bırakılmalıdır. Maketlerin yatakları/masaları düzeltilmeli, masalar ve yanındaki diğer eşyalar uygun şekilde yerinde bırakılmalıdır. Delici-kesici atık malzemeler atık kutusuna, evsel atıklar ilgili atık kutusuna atılmalı, kullanılan beceri istasyonu ve maket temiz bırakılmalıdır.
22. Laboratuvarlardaki sarf malzemeleri tekrar kullanılabilceğinden dolayı uygulama sonrası atık kutularına atılacak malzemelerin laboratuvar sorumlu teknik eleman ile birlikte yapılmalıdır.

23. Herhangi bir laboratuvar malzemesinin, araç ya da gerecinin laboratuvar dışına çıkarılması ve laboratuvardaki donanımın yerlerinin değiştirilmesi yasaktır.
24. Laboratuvarlarda Anabilim Dalı Başkanının izni haricinde öğrenciler tarafından görüntü ve ses kaydı alınması ve bunların internet ve benzeri ortamlarda yayımlanması yasaktır. Bu kuralın ihlali durumunda cezai müeyyide ile karşılaşabilirsiniz.
25. Öğrenci laboratuvar alanlarında cep telefonunu kapalı tutar ya da sessiz konuma getirir.
26. Laboratuvarda telefonla konuşmak, izin dışında elektronik cihaz kullanmak kesinlikle yasaktır.
27. Uygulama sonrasında tıbbi atıklar hastane ortamındaymış gibi ortamdaki uzaklaştırılmalı, iğne, bistüri gibi delici, kesici malzemeler uzaklaştırılmasında kazalardan korunma önlemlerine dikkat edilmelidir.
28. Uygulamalar esnasında ve sonrasında laboratuvardaki tekerlekli ekipmanların tekerlekleri daima kilitli tutulmalıdır.
29. Öğrenciler uygulamalar sırasında vücut mekaniklerine uygun davranmalı, tek başına maketleri taşıma ya da ağır kaldırma gibi davranışlardan kaçınılmalıdır.
30. Laboratuvarlarda yalnızca kurşun kalem kullanılmasına izin verilecektir. Tükenmez kalem, mürekkepli kalem kullanımı yasaktır.
31. Maketler üzerinde betadin ve benzeri her türlü boyayıcı solüsyonun kullanılması yasaktır.
32. Öğrenci laboratuvar alanlarında eğitimcileri, arkadaşları ve diğer çalışanlar ile uygun, uyumlu, saygılı bir iletişim kurar ve sürdürür.
33. Diğer öğrencilerin uygulamalarında kendilerini kötü hissedebilecekleri küçük düşürücü, alaycı ya da yanlış anlaşılabilir sözlü ya da sözsüz (beden dili gibi) olumsuz davranışlardan kaçınılmalıdır. Geribildirimler arkadaşlarının öğrenmesine katkı sağlayacak şekilde, destekleyici, yapıcı ve olumlu olmalıdır.
34. Herhangi bir engeli ya da hastalığı nedeniyle ilave düzenlemeye gereksinim duyan öğrenci önceden uygulamadan sorumlu öğretim elemanına bilgi vermelidir.

35. Simülasyon senaryoları, mesleki beceri uygulama rehberleri ve videoları yalnız eğitim amaçlı kullanılacaktır, herhangi bir şekilde basımı ve dağıtımı yasaktır.
36. Öğrenci araç-gereçlerin zarar görmesi ya da kaybolmasına neden olması durumunda zararı karşılar.
37. Laboratuvar ve klinik uygulama alanlarında izinsiz fotoğraf çekimi, ses ve görüntü kaydı almaz, yayınlamaz, paylaşmaz. Uygulama yapılan kurum, kurum çalışanları, hasta ve hasta yakınları ile ilgili verilerin gizliliğini ihlal edebilecek davranışlarda bulunmaz.
38. Laboratuvar ve klinik uygulama alanlarında eğitimcileri, arkadaşları, tüm sağlık ekibi üyeleri, hasta ve hasta yakınları ile profesyonel bir iletişim kurar ve sürdürür.
39. Uygulama yapılan kurumun politika, prosedür ve talimatlarına uygun davranır.
40. Öğrenciler hazırlanması istenen uygulama videolarını zamanında hazırlar ve belirtilen formatta ve alana yükler.
41. Öğrenciler kendileri için belirlenmiş gruplarda bulunmak zorundadır. Grup değiştirmek, başka bir gruba girmek yasaktır.
42. Laboratuvara sadece fakültemiz öğrencileri ve diğer yetkili personel girebilir. Anabilim Dalı Başkanından izin almadan laboratuvara ziyaretçi getirmek kesinlikle yasaktır.
43. Öğrenciler kullanılan eğitim mankenlerinin,
  - a) Ekstremitelerini hareket yeteneğinin tersi yönde hareket ettirmemelidir.
  - b) Ekstremitte eklemlerini zorlamamalıdır.
  - c) Mankenlerin üzeri kalem vb. araçlarla çizmemelidir.
  - d) Her uygulama sonrası mankeni düz yatar pozisyona getirmelidir.

Mesleki Beceri Uygulamaları Sınavı Uygulama Esasları:

1. Öğrenciler sınav başlangıcından yarım saat önce sınav yerinde hazır bulunmalıdır.

2. Sınav kağıtları fakülte tarafından sağlanmaktadır. Öğrenciler sınava kendi kalem ve silgilerini getirmek zorundadır.
3. Sınava kitap, atlas, ders notu, tablet, çanta, kulaklık, elektronik malzeme, ceket, akıllı bileklik, saat, gözlük vb. özel eşyalar sokmak yasaktır. Bunlar öğrenci dolaplarında bırakılmalıdır.
4. Sınavdan önce tüm öğrenciler cep telefonlarını kapatıp sınav girişindeki masaya bırakmalıdır. Telefonda konuşmak veya mesaj yazmak kesinlikle yasaktır.
5. Her öğrenci önceden ilan edilen listelerde belirlenen kendi grubu ve sırasıyla sınava girmek zorundadır. Grup değişimi kesinlikle yapılmayacaktır, talep edilmemelidir.
6. Sınav kağıtlarına ad, soyadı, öğrenci numarasının yazılması ve imzalanması zorunludur. Öğrenciler yalnızca sınav kağıtlarına yazı yazabilirler. Sınav için buldukları sıraya ve masaya hatırlatıcı olması amaçlı herhangi bir yazı yazamaz veya ders notu bırakamaz, aksi durumda kopya işlemleri yürütülecektir.
7. Sınav esnasında her soru değişiminde zil sesi veya benzeri bir uyarı alacaksınız. Bu uyarı ile soru değişir ve tekrar önceki sorulara dönme imkânı yoktur.
8. Sınav bitiminde kağıtların sınavdaki görevli elemanlara teslim edilmesi gereklidir.
9. Sınav esnasında öğrencilerin kendi aralarında veya gerekmedikçe görevli elemanlarla konuşması yasaktır. Olağanüstü bir durumda el kaldırarak görevli elemanlardan birinin yanınıza gelmesini bekleyiniz.
10. Sınav öncesi ve sonrası bekleme süresince sessiz olunması sınavın sağlıklı şekilde yürütülebilmesi açısından önemlidir.
11. Sınav öncesi ve bitiminde sınav güvenliği açısından sınav başkanı izin verene kadar sınav salonları terk edilemez, telefon veya elektronik cihaz kullanılamaz, sınava girmemiş öğrencilerle konuşulamaz.

12. Sınav kurallarına uymayanlar hakkında Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ve ilgili diğer mevzuat kapsamında gerekli işlemler yapılacaktır.

Yukarıda bahsi geçen kurallar ve uyarılara uymayan öğrenciler hakkında gerekli idari/disiplin işlemi yapılacaktır.